

Innehåll

Inledning.....	2
Historik	2
Beslutsunderlag.....	4
Beslutsprocess.....	6
Förbundsstyrelsens grund till sitt beslut	6
Förslag till beslut	8

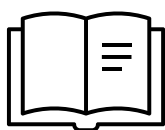
Inledning

I detta förslag till beslut så beskrivs anledningen och arbets sättet som förbundsstyrelsen använt sig av för att föreslå kongressen en uppgång i Byggnads. Det är ett beslut som ingen kan ta lätt på, vägvalen är för de flesta engagerade i förbundet lika svåra att ta ställning till. Förbundsstyrelsen har haft fokus "att gå i medlemmarnas skor" framför sig när den diskuterar frågan.

Det har varit tydligt att förbundsstyrelsen anser att Målarna är och har varit den bästa organisationen för Sveriges Målare och lackerare, men har också sett de problem som vi står inför med kraftigt försämrads ekonomi, svårigheter med att rekrytera förtroendevalda och anställda. Förbundets viktigaste uppgift att teckna kollektivavtal får aldrig äventyras.

Förbundsstyrelsen känner givetvis en sorg och en förlust i att föreslå att Målarna ska upphöra som förbund, men har landat i att Målarna och lackerarnas bästa möjlighet att teckna bra avtal även i framtiden ligger i att bli en del i Byggnads.

Historik

2023 har Svenska Målareförbundet funnits i 136 år. Under den tiden har frågan om Målareförbundet skall bli en del av Byggnads diskuterats ett antal gånger. 1912 så antog LO:s kongress den första organisationsplanen där man skulle gå från yrkesförbund till "industriförbund", detta är en modell som enklast kan beskrivas som "en arbetsplats, ett kollektivavtal". I denna utredning och i de efterföljande organisationsutredningar LO har gjort så har det varit klart att Målarna ska tillhöra Byggnads. Diskussioner pågick inom förbundet och Lo under större delen av 1900-talet.

Målarnas ståndpunkt i detta har hela tiden varit att vi reglerar en egen "industri", vi har en fristående arbetsgivarpart, våra arbeten är som underentreprenörer i egna bolag, alltså vi är inte anställda i samma bolag som snickare.

Det som däremot varit självklart hela tiden är att om vi ska uppgå i något förbund så är det Byggnads.

Tittar man mer på den moderna historien så har frågan varit uppe ett antal gånger under 2000-talet.

Vid Målareförbundets kongress 1992 var frågan föremål för diskussion. Kongressen valde då att inte bli en del av Byggnads utan i stället tillsattes en utredning med uppdrag att effektivisera Målareförbundet och i detta förslag minska antal avdelningar.

2003 upphörde den s.k. Segel-utredningen där Elektriker, Grafiker och Seko undersökte om de kunde bli ett gemensamt förbund. Det resulterade i att Elektrikerna anslöt sig till den utredning som Byggnads, Fastighets och Målareförbundet hade startat 2002 för att undersöka om förbunden skulle ha ett organiserat samarbete, men ändå vara kvar som egna förbund. I december 2004 övergick utredningen till att i stället för att utreda samarbete, utreda om de fyra förbunden kunde bilda ett gemensamt förbund. Utredningen upplöstes i januari 2006.

På våren 2006 genomfördes samtal med Elektriker och Fastighets för att undersöka förutsättningarna att utan Byggnads bilda ett gemensamt förbund eller att ha ett utvecklat samarbete förbunden emellan. I slutet av april samma år genomförde Målareförbundet en allmän konferens som uttalade att det enda hållbara alternativet på lång sikt är att söka sig till Byggnads. Målareförbundet beslutade på sitt förbundsmöte i juni 2006 att ta initiativet att tillsammans med Byggnads utreda om Målareförbundet skulle bli en del av Byggnads.

På Målareförbundets förbundsmöte i juni 2007 diskuterades den grundutredning som Målareförbundet och Byggnads har gjort tillsammans. Delar av förbundsmötets ledamöter saknade svar på frågeställningen "Varför blir det bättre för Målareförbundets medlemmar i Byggnads"? Utifrån de av förbundens fyra gemensamma mål som är syftet med att bilda ett nytt förbund, innebärande att:

- Förbättra medlemsservicen och arbetsplatsbevakningen.
- Att bättre hävda medlemmarnas intressen i samhällsdebatten.
- Öka styrkan i avtalsförhandlingarna.
- Öka effektiviteten i verksamheten.

Förbundsmötet i juni 2007 diskuterade också vilket år som Målareförbundet skall bli en del av Byggnads, 2009 eller senare.

På det förstärkta förbundsmötet 2011 så behandlades frågan igen, då var det nedan 4 punkter som diskuterades:

- *Målareförbundet går samman med Svenska Byggnadsarbetareförbundet*
- *Målareförbundet organiserar verksamheten inom ramen för nuvarande tre regioner med bibehållen avdelningsstruktur.*
- *Målareförbundet organiserar verksamheten inom ramen för tre avdelningar byggd på nuvarande regionindelning, varvid avdelningarna är egna juridiska organisationer.*
- *Målareförbundet organiserar verksamheten under en gemensam huvudman, med bibehållen demokratisk avdelningsstruktur.*

Beslutet togs att organisera verksamheten inom ramen för nuvarande tre regioner med bibehållen avdelningsstruktur. År 2018 så fattade en extrakongress beslut om att organisera verksamheten under en gemensam huvudman.

2021 så lyftes frågan i förbundsstyrelsen kring hur vi skulle klara både det ekonomiska läget, kompetensförsörjningen av förtroendevalda och ombudsmän i framtiden och framförallt rekrytering och organisering av medlemmar. I dessa diskussioner så fattade förbundsstyrelsen beslutet att tillsätta utredningen kring vägval 2023, utredningen skulle utreda om det fanns ekonomiska förutsättningar att fortsätta som eget förbund, alltså med den personalstyrka och den verksamheten som vi har nu, utredningen skulle också utreda vilka vägval det fanns och beskriva dessa.

I bildspråk kan man illustrera det som att dra i ett gummiband. Under åren har vi dragit i gummibandet. Vi har nu dragit så långt i gummibandet att det finns inte mycket mer att dra i innan bandet brister.

Beslutsunderlag

De underlag som legat till grund för förslaget är:

Slutrapport Vägval 2023
Rapport besparingar till Vägval 2023 (numera Målarna 2.0)
Underlagsmaterial till arbetsgruppen Vägval 2023
Beskrivning av Byggnads
Delrapport Vägval 2023
Direktiv för kongressrapport Vägval 2023

PWC gjorde även en genomlysning av "Rapport besparingar till vägval 2023 som var klar i februari 2023. Denna rapport klargjorde att besparingarna skulle behöva vara större än de som föreslagits av ekonomigruppen och PWC föreslog att vi fler ombudsmän skulle sägas upp.

Arbetsgruppen som förbundsstyrelsen tillsatte lämnade ifrån sig rapporterna i november 2022 och efter det så har förbundsstyrelsen utvecklat rapporterna Beskrivning av Byggnads och Rapport besparingar till vägval 2023, den sistnämnda kallas nu för Målarna 2.0.

Anledningen till detta var att i mer detalj beskriva hur de olika vägvalen skulle kunna se ut.

Delrapporten svarade på frågan som arbetsgruppen fick i direktivet, finns det ekonomiska förutsättningar för att fortsätta som eget förbund?

Arbetsgruppen kom fram till följande:

Det finns idag inga ekonomiska förutsättningar att fortsätta som eget förbund, underskotten kommer att växa och vi kommer att ganska snart minska vårt kapital, det ger effekt på intäkterna då de finansiella intäkterna minskar när kapitalet minskar. Arbetsgruppens slutsats är att för att kunna fortsätta som eget förbund så behövs det intäktsförstärkning/besparingar på mellan 15-20 miljoner per år. Arbetsgruppen ser att det finns två valmöjligheter att fortsätta utreda, det ena är en uppgång i Byggnads, och den andra är att utreda vad som skulle krävas för besparingar och intäktsökningar för att kunna vara kvar som eget förbund.

Förbundsstyrelsen godkände delrapporten i maj 2022 och arbetsgruppen fortsatte sitt arbete.

Arbetsgruppen arbetade bland annat med att intervjua ombudsmän och förtroendevalda utifrån frågor som gruppen tagit fram, den främsta anledningen var att få en bild av vilka frågor som arbetsgruppen skulle behöva besvara. Arbetsgruppen lyckades inte intervjua så många som målsättningen var, men det kom ändå in tillräckligt med svar så arbetsgruppen kunde bestämma sig i vilka frågor som underlag behövdes ta fram.

En underlagsrapport om det ekonomiska läget för förbundet, en rapport om vad som krävs i besparingar och intäktsökningar, för att kunna vara kvar som eget förbund och en rapport som beskriver Byggnads struktur och verksamhet. Rapporterna "besparingar" och "beskrivning av Byggnads" har tillsammans med ett antal bilagor låg till grund till de konsekvensbeskrivningarna som arbetsgruppen gjorde om de två olika vägvalen.

Senast denna fråga utreddes var 2011 och då hade förbundet tre stora inkomstkällor, medlemsavgiften, branschavgiften och de finansiella intäkterna. Branschavgiften är helt borta. Det innebär att medlemsavgifter och finansiella intäkter måste täcka upp för den delen framåt.

År 2011 så var intäkten från STM 31 miljoner kronor och medlemsavgifterna var 54 miljoner, summa 86 miljoner kronor. för 2021 så var intäkten från STM 8 miljoner kronor och medlemsavgifterna 65 miljoner kronor, summa 73 miljoner kronor. Vilket innebär att vi tappat 13 miljoner i medlems och STM-intäkter på 10 år. De finansiella intäkterna 2011 var 20 miljoner, och 2021 var de finansiella intäkterna 38 miljoner.

Kostnaderna för verksamheten 2011 var 130 miljoner och 2021 så var den 120 miljoner kronor. Inflationen har under perioden varit låga jämförelsevis, men vi har ändå haft en kostnadsökning

År	Medlemsavgifter	STM	Finansiella intäkter	Kostnader	Summa
2011	54 miljoner	31 miljoner	20 miljoner	130 miljoner	-25 miljoner
2021	65 miljoner	8 miljoner	38 miljoner	120 miljoner	-9 miljoner

Bakgrunden till att vi är i den situationen som vi är i beror på två saker, uppsägning av STM och medlemstappet.

STM sades upp av arbetsgivarna och 2015 så var själva förhandlingen om utfasningen klar.

Resultat av förhandlingen för vår del blev följande:

2015	32 miljoner
2016	32 miljoner
2017	31 miljoner
2018	27 miljoner
2019	23 miljoner
2020	13 miljoner
2021	8 miljoner
2022	5 miljoner
2023	0

Medlemstappet har påverkat förbundet enligt nedan:

År 2015 så bestod förbundet av 14 446 medlemmar. Målet var då var att bli 15 000 medlemmar.

Förbundet har sedan 2015 tappat 1 480 medlemmar, vilket innebär en minskning med 6 miljoner i intäkter, om man ska jämföra med 15 000 medlemmar så är det 10 miljoner mindre i medlemsavgifter.

Summerat ger att förbundet 2023 kommer att ha 38 miljoner mindre i intäkter än vi hade 2015.

2015, kostnader på 122 880 000 kronor.

2021, kostnader på 119 883 000 kronor.

2021, hade förbundet 3 000 000 kronor mindre i kostnader jämfört med 2015, och 10 000 000 kronor mindre i kostnader jämfört med 2011.

Besparingar har genomförts under tiden, stora som små. Den största genom att bli ett organisationsnummer den 1/1 2018. Förbundet har arbetat med att få ner IT-kostnader.

Vid varje tillfälle så har förbundet, försökt arbeta med att besparingarna inte skulle få någon effekt på medlems servicen.

Förbundet har också fått en del kostnadsökningar som vi själva inte styrt över. GDPR-lagen som kom 2018 är en ganska stor del av det.

Arbetat med budget inför 2023, Var att vi minskar i medlemsantal och det finns inga intäkter från STM. Det såg samtidigt ganska mörkt ut på den finansiella sidan.

Vi utgick från att inflationen inte skulle påverka mer än 5% nästa år, då skulle blir kostnaderna hamna på 126 miljoner kronor. Intäkter beräknas hamna runt 65 miljoner i medlemsavgifter, 3,7 miljoner RSO-bidrag samt 30 miljoner kronor i finansiella intäkter. Det ger ett underskott om 26 miljoner kronor som tas direkt från kapitalet.

Kapitalet under 2022, gick ner med 65 miljoner kronor.

Vi tappade ytterligare 125 medlemmar under 2022, och tyvärr så har trenden inte förändrats under 2023, vi har tappat 69 medlemmar sedan årsskiftet.

Beslutsprocess

När förbundsstyrelsen beslutade att tillsätta utredningen så var det med sikte på att det ska fattas beslut i frågan på förbundets kongress i augusti 2023. Förbundsstyrelsen valde att skriva ett direktiv till en arbetsgrupp, där arbetsgruppen inte skulle lägga förslag på vägval, utan skulle göra två saker, utreda om förbundet kan fortsätta som eget förbund med den verksamhet och kostnader vi har idag, och den frågan svarade arbetsgruppen på i maj 2022. Sedan skulle arbetsgruppen beskriva konsekvenser för de två olika vägvalen, och detta gjordes i arbetsgruppens slutrapport i november 2022.

I och med att förbundsstyrelsen godkänt slutrapporten så började det mer utåtriktade arbetet med att diskutera vilket vägval förbundet ska välja, ordet lämnades fritt bland medlemmarna att diskutera, under denna tid så har två av underlagen utökats, "Beskrivningen av Byggnads" och "Målarna 2.0", detta eftersom många önskat mer detaljerade beskrivningar av de olika vägvalen.

Förbundsledningen tillsammans med ledamöter från förbundsstyrelsen gjorde under februari månad besök i varje avdelning för att diskutera vägvalen med avdelningsstyrelserna.

Varje avdelning har på olika sätt involverat medlemmarna i frågan genom olika möten.

Förbundsstyrelsen har haft frågan på sin dagordning vid nästan samtliga sammanträden sedan 2022.

Förbundsstyrelsens grund till sitt beslut

Förbundsstyrelsen har diskuterat frågan sedan i slutet på 2021, det finns många anledningar till att man ägnat tid och kraft att fundera på sin organisations framtid.

Förbundsstyrelsen har sett de problem som vårt förbund står inför, kraftigt minskade intäkter, ökade kostnader trots besparingar. Svårt att rekrytera förtroendevalda och framförallt medlemstappet.

Förbundsstyrelsen har noga följt hur man slitit och kämpat med medlemsrekryteringen på arbetsplatserna, samtidigt så har sett att vi skulle behöva mer resurser för att klara uppgiften, det räcker inte alltid med att vara på arbetsplatserna, det krävs information, det krävs organisation som

kan ägna sig åt rekryteringsfrågorna i mycket större utsträckning än vad vår organisation riktigt har klarat.

Förbundsstyrelsen har sett till att göra besparingar på det som inte påverkar medlemmarna direkt, men har sett att det inte kommer att räcka för att slippa säga upp personal och dra ner på viktig verksamhet.

Förbundsstyrelsen har funderat kring de fyra resurser som behövs i ett fackförbund för att kunna teckna starka avtal och tillvarata medlemmarnas intressen.

Pengar/kapital

Behövs för att kunna strejka, tvista och driva all den verksamhet som behövs.

Medlemmar

Ett förbund behöver medlemmar för intäkter, men framförallt behövs en hög organisationsgrad för att kunna teckna avtal, och för att kunna strejka

Förtroendevalda

Otroligt viktiga för att kunna företräda sina arbetskamrater och föra deras talan.

Anställda

Är de som sköter mycket av den dagliga förhandlingsverksamheten och ser till att medlemmarna blir representerade i tvisteförhandlingar m.m.

I sitt slutliga arbete med att komma fram till vilket beslut, förbundsstyrelsen ska föreslå kongressen så genomfördes ett styrelseseminarium, där styrelsen fick tid att diskutera frågan på djupet. Metoden som användes var att plocka för och nackdelar med de två vägskälen

Målarna 2.0	Byggnads
Fördelar	Fördelar
Bibehållen identitet	Mer resurser
Självbestämmande	Större geografisk täckning
Bevarad hemförsäkring	Starkare vid förhandlingar
LO-representation	Bättre möjlighet till medlemsvård
Bevarad demokrati	Medlemscenter som svarar på alla frågor
Bättre avtal	Bättre ungdomsverksamhet
Lättrörlighet	Starkare röst i samhället
Mira blir kvar	Från 13 000 till 116 000 medlemmar
Ombudsmän med branschkunskap	Bättre studiepaket
Bättre avtal	Internationell röst
Lackerarna är trygga	Lättare att engagera sig med flera kretsar
Nackdelar	Nackdelar
Gruppliv försvinner	Osäkert hur det blir
Ännu mindre resurser, anställda m.m.	Högre medlemsavgift
Tvingas avstå från viktig verksamhet	Förlorar självbestämmande
Risk för minskat medlemsantal	Tappar förtroendevalda
Minskad möjlighet att påverka	Risk att vi förlorar lackerarna

Försämrade arbetsmiljö för anställda	Ingen kollektiv hemförsäkring
Risk för personalflykt	Risk för förlorad yrkesidentitet
Ännu svårare att rekrytera förtroendevalda	Tidningen försvinner
Ökat demokratiskt underskott	Risk att Byggnads inte tar emot oss med öppna armar

Förbundsstyrelsen har efter sin bästa förmåga försökt att ha kollektivets bästa för sina ögon hela tiden, det är lätt att hamna i anställda eller förtroendevaldas skor och inte i kollektivets.

Samtidigt så har Byggnads förbundsstyrelse beslutat att om Målarna väljer en uppgång så kommer de som är medlemmar i Målarna vid det tillfället att få behålla hemförsäkringen, det blir endast pensionärerna som behöver betala för den utöver medlemsavgiften. Pensionärerna får i Byggnads en avgift på 56 kronor i månaden jämfört med 215 kronor idag. Försäkringen kostar runt 65 kronor i månaden.

Utifrån dessa för- och nackdelar samt vägt de fyra resurserna som behövs för att teckna starka avtal och på bästa sätt tillvarata medlemmarnas intressen i arbetslivet och i samhället kommit fram till att en uppgång i Byggnads är det bästa alternativet i det längre perspektivet.

Förslag till beslut

Att Svenska Målareförbundet uppgår i Svenska Byggnadsarbetarförbundet

Att en extrakongress genomförs den 27 november 2023 i Stockholm för att bekräfta det första beslutet